

Sprawozdanie z 23. Kongresu Światowej Organizacji Zdrowia Seksualnego, 28–31 maja 2017 roku, Praga

Report on 23rd Congress of World Association for Sexual Health, 28th–31st May, Prague

Jacek Kurpisz¹, Robert Kowalczyk²

¹Katedra i Klinika Psychiatrii, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

²Zakład Seksuologii Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

W dniach 28–31 maja 2017 roku w stolicy Czech odbył się 23. Kongres Światowej Organizacji Zdrowia Seksualnego (WAS, *World Association for Sexual Health*). Organizacja ta już od 1978 roku zajmuje się zrzeszaniem specjalistów różnych dyscyplin związanych z szeroko pojętym zdrowiem seksualnym rozumianym w perspektywie *life-span* oraz prawami seksualnymi. Działania WAS skupiają się głównie na promocji, prewencji, edukacji w tym zakresie, jak również na wpływaniu na nowoczesny i humanitarny kształt regulacji prawnych dotyczących sfery seksualności. Jednym z głównych celów istnienia WAS jest dążenie do wzmacniania sprawiedliwości społecznej w oparciu o podejście EBM [1].

W tym roku zgłoszono ponad 500 abstraktów wystąpień ustnych oraz posterów. Spośród nich komitet naukowy wybrał 10 najlepszych, które zostały nagrodzone (tab. 1). Wśród gości i prelegentów można było spotkać badaczy i praktyków zajmujących się zdrowiem seksualnym pochodzących z różnych regionów świata, w tym Ameryki Łacińskiej, Azji i Afryki. Kongresy organizowane przez WAS odbywają się regularnie co dwa lata.

Uczestnicy wydarzenia zostali powitani przez przewodniczącego WAS — profesora Kevana Wylie’a oraz przewodniczącego kongresu — profesora Petra Weissę. W swoich inauguracyjnych wystąpieniach podkreślili znaczenie wolności, która pozwala w otwarty i pozbawiony uprzedzeń sposób poznawać i coraz lepiej rozumieć różnorodność ludzkiej seksualności.

Rozpoczęcie kongresu tradycyjnie wiązało się z oficjalnym rozdaniem nagród WAS. W Pradze złotymi medalami odznaczeni zostali: Lars-Gösta Dahlöf (Szwecja), Mona Kaidbey (USA), Eleanor Maticka-Tyndale (Kanada), Rafael Mazin (USA/Meksyk) oraz Jeffrey Weeks (UK). Każdy z laureatów wygłosił w ciągu kongresu wykład dotyczący swojej pracy.

Głównymi obszarami tematycznymi poruszonymi w czasie kongresu na kolejnych sesjach były: nowe trendy dotyczące interwencji psychologicznych w obszarze seksualności, medycyna seksualna, prawa seksualne, przeszłość, teraźniejszość i przyszłość światowej seksuologii, zaburzenia seksualne, edukacja seksualna, zagadnienia związane z rolami płciowymi (*gender* i *queer*), transpłciowość i niebinarne ujęcie płci, zagadnienia dotyczące orientacji seksualnej (głównie osób LGB [*lesbian, gay, bisexual*] i aseksualnych), szeroko rozumiana seksualność kobiet, seksuologia kliniczna, leczenie dysfunkcji i zaburzeń seksualnych, seksualność osób starszych, związki erotyczne, reaktywność seksualna (w tym orgazm i przyjemność seksualna w ujęciach wielodyscyplinarnych), kultura a seksualność, nietypowe wersje seksualności oraz pornografia. Większość sesji odbywała się w języku angielskim, natomiast część w językach hiszpańskim i portugalskim z dostępnym tłumaczeniem na angielski. Ponadto przed oficjalnym rozpoczęciem kongresu istniała możliwość wzięcia udziału w warsztatach dotyczących niebinarnego ujęcia ludzkiej seksualności, poradnictwa związanego z cielesnym wymiarem seksualności oraz terapii ofiar przemocy seksualnej. Podczas różnych sesji wspomniano także działalność Johna Moneya oraz Kurta Freundę, wynalazcy fallopletyzomografu.

Adres do korespondencji: dr n. zdr. Jacek Kurpisz,
Katedra i Klinika Psychiatrii PUM, ul. Broniewskiego 26,
71–460 Szczecin,
e-mail: jacek.kurpisz@gmail.com
Nadesłano: 20.12.2016

Przyjęto do druku: 10.02.2017

Tabela 1. Lista najlepszych abstraktów według komitetu organizacyjnego Światowej Organizacji Zdrowia Seksualnego na 23. Kongresie w Pradze [1]

Autorzy	Tytuł abstraktu
Faysal El Kak, Noura El Salibi, Rola Yasmine, Lilian Ghandour (Liban)	<i>Female survivors of sexual abuse: do they differ in sexual behaviour, attitudes and perceptions toward sexuality? Findings from a cross-sectional survey conducted among university students in Lebanon</i>
Nicholas Metheny, Rob Stephenson (USA)	<i>Focusing on the positive: how resilience shapes risk for sexual intimate partner violence in 30 resource-constrained countries</i>
Hermen Ormel, Meg Braddock, Lynn Bakamjian, Michele Gross, Louis Charpentier (Holandia, Hiszpania, USA i Dania)	<i>Global family planning programming: key evaluation findings and recommendations</i>
Sharice Preston, Kemesha Gabbidon, Rachel Clarke, William Darrow (USA)	<i>Temporal trends in hpv related knowledge: a global systematic review</i>
Richard de Visser, Juliet Richters, Chris Rissel, Judy Simpson, Andrew Grulich (Wielka Brytania i Australia)	<i>Evolutionary and social cognitive models of jealousy: a population-representative study</i>
Roman Chmel, Zlatko Pastor, Marta Nováčková (Czechy)	<i>Sexual life of women with Rokitansky syndrome after laparoscopic Vecchietti's vaginoplasty</i>
Robyn Jackowich, Leah Pink, Allan Gordon, Caroline Pukall (Kanada)	<i>Is persistent genital arousal disorder a subtype of vulvodynia? Examining women's self-reported symptom characteristics and medical histories</i>
Cátia Oliveira, Pedro Nobre (Portugalia)	<i>Psychosocial predictors of sexual self-esteem and sexual satisfaction in women with sexual pain</i>
Nicoletta Cera, Joana Carvalho, Ana Quinta-Gomes, Raquel Pereira, Cátia Oliveira, João Castelhana, Erick Janssen, Miguel Castelo Branco, Pedro Nobre (Portugalia, Belgia i USA)	<i>Brain dynamics of the inhibition of genital response in psychogenic erectile dysfunction</i>
Lucie Krejčová, Michal Chovanec, Petr Weiss, Kateřina Klapilová (Czechy)	<i>Pornography consumption in women and its association with sexual desire and sexual satisfaction</i>

Do jednych z najciekawszych wystąpień można zaliczyć wykład profesora Jamesa Pfausa dotyczący mózgowego podłoża nabywania zachowań fetyszystycznych, oparty na wynikach badań eksperymentalnych na szczurach laboratoryjnych. Badane zwierzęta ujawniały skłonność do częstszego realizowania zachowań seksualnych w obecności bodźca, na który zostały seksualnie uwarunkowane na wczesnym etapie rozwojowym. Co prawda obserwacji dokonywanych z wykorzystaniem modelu zwierzęcego nie można bezpośrednio przenieść na rozumienie zachowania człowieka, niemniej wnioski z przedstawionych badań stanowią poparcie dla koncepcji istnienia krytycznego okresu rozwojowego dla nabywania preferencji seksualnych.

Istotnym wystąpieniem była relacja profesora Sama Wintera, członka grupy roboczej Światowej Organizacji Zdrowia (WHO, *World Health Organization*) pracującej nad propozycjami zmian w zakresie definiowania i rozumienia seksualności w ICD-11 (*International Classification of Diseases*). Prelegent wypunktował najistotniejsze modyfikacje zaproponowane do przyszłej klasyfikacji:

1. Powołanie osobnego rozdziału zatytułowanego *Conditions related to sexual health* („Uwarunkowania związane ze zdrowiem seksualnym”).

2. Zniesienie rozróżnienia między somatycznym i psychologicznym podłożem oraz diagnozą zaburzeń seksualnych.
3. Usunięcie rozpoznania „zaburzenia identyfikacji płciowej” (F64) i zastąpienie jej jednostką diagnostyczną *gender incongruence* („niezgodność płciowa”) lub w pewnych przypadkach kodem Z „*factors influencing health status and and contact with health services* („czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt z opieką zdrowotną”).
4. Wprowadzenie jednostki *paraphilic disorders* w miejsce „zaburzeń preferencji seksualnych” (F65) z zaznaczeniem, iż należy usunąć z ICD wszystkie te zachowania, które prowadzą do uzyskania satysfakcji seksualnej, a jednocześnie nie łamią zasady otrzymania dobrowolnej i świadomej zgody partnera seksualnego ani nie są szkodliwe dla zdrowia i rozwoju.
5. Usunięcie rozpoznania „zaburzenia psychologiczne i zaburzenia zachowania związane z rozwojem i orientacją seksualną” (F66).

Obecnie są to jednak wciąż jedynie propozycje. Ostateczny kształt modyfikacji w stosunku do ICD-10 nie jest jeszcze znany.

Wartym wyróżnienia wystąpieniem był wykład profesor Tamary Adrián dotyczący działań środowisk skrajnie konserwatywnych wobec osób LGBT +

Tabela 2. Wystąpienia polskich uczestników podczas 23. Światowego Kongresu Zdrowia Seksualnego w Pradze (w tym zespołów międzynarodowych) [1]

Autorzy	Tytuł	Forma wystąpienia
Karolina Kołodziejczak, Monika Puszyk	<i>Promotion of sexual health: between sexual education and sexualization. The example of Poland</i>	Prezentacja ustna
Katarzyna Grunt-Mejer	<i>Polish sexual education for teenagers: the gendered discourse of moral, psychological and health risk</i>	Prezentacja ustna
Maria Beisert, Aleksandra M. Chodecka, Katarzyna Walczyk-Matya, Marta E. Szymańska-Pytlińska, Witold Kędzia, Karina Kapczuk	<i>Personality correlates of sexual self-esteem in young women with Mayer-Rokitansky-Küster-Hauser syndrome</i>	Prezentacja ustna
Dariusz Skowronski, Katarzyna Waszyńska	<i>The theoretical and practical implications of sex therapy online</i>	Prezentacja ustna
Justyna Holka-Pokorska, Adam Wichniak, Aleksandra Wierzbicka, Michał Lew-Starowicz, Michał Jarkiewicz, Wojciech Jernajczyk, Marek Jarema	<i>Sexual dysfunctions in patients referred to sleep disorders center</i>	Prezentacja ustna — moderowana sesja posterowa
Anna Szczegielniak	<i>Assessment of sexual health in cardiac patients: needs and challenges</i>	Prezentacja ustna — moderowana sesja posterowa
Dariusz Skowronski, John Andrews, Takahiro Ogawa, Katarzyna Waszyńska	<i>Contemporary masculinity and sexuality identities among young Japanese men</i>	Prezentacja ustna — moderowana sesja posterowa
Agata Loewe	<i>Doing transnational sexology. Future of sex positivity</i>	Prezentacja ustna — moderowana sesja posterowa
Robert Kowalczyk, Krzysztof Nowosielski, Jacek Kurpisz, Michał Lew-Starowicz, Jerzy Samochowiec	<i>Sexual orientation and proneness to sexual excitation/inhibition in Polish males and females</i>	Sesja posterowa
Jacek Kurpisz, Robert Kowalczyk, Krzysztof Nowosielski, Michał Lew-Starowicz, Jerzy Samochowiec	<i>Personality traits and erectile functions in young adult males</i>	Sesja posterowa
Robert Kowalczyk, Jacek Kurpisz, Krzysztof Nowosielski, Michał Lew-Starowicz	<i>Personality structure and proneness for sexual excitation/inhibition among young polish adult women</i>	Sesja posterowa
Paulina Trojanowska	<i>Faces of sexuality in the doctor-patient relationship</i>	Sesja posterowa
Justyna Oettingen	<i>Schema modes in sexual offending</i>	Sesja posterowa
Gabriela Gore-Gorszewska	<i>Reasons for (not) using condoms among the Polish ageing population</i>	Sesja posterowa

w różnych miejscach świata. Jeden z obszerniejszych fragmentów prezentacji dotyczył łamania praw seksualnych mniejszości seksualnych oraz propagowania błędnego rozumienia pojęcia „gender” przez wpływowe instytucje w Polsce (w tym kościelne). Profesor Adrián wskazała na stosowanie mechanizmu, z użyciem którego pod pretekstem „mowy miłości” realizowana jest „mowa nienawiści” wobec seksualnej różnorodności. Ponadto wykładowczyni wyraziła swoje zaniepokojenie faktem, że w niektórych krajach nie przestrzega się zasad Deklaracji Praw Seksualnych, co niesie szkodę i zagrożenie dla zdrowia zamieszkujących je społeczności.

Wiele z realizowanych równolegle sesji tematycznych skłaniało do podjęcia dyskusji, a co za tym idzie — międzynarodowej i międzykulturowej wymiany do-

świadczeń. Jedną z takich ożywionych dysput została nawiązana po zaprezentowaniu kontekstu realizowania edukacji seksualnej w Polsce. Jak wskazują wyniki badań i praktyka innych krajów, prowadzenie nowoczesnej i opartej na rzetelnej wiedzy edukacji w tym zakresie jest niezbędnym warunkiem kształtowania zdrowia psychicznego i seksualnego w społeczeństwie.

Spośród wszystkich zgłoszonych abstraktów i wystąpień 14 należało do badaczy i praktyków z Polski. Zostały one wymienione w tabeli 2.

Podczas kongresu swoje sesje miały również takie organizacje, jak: *The Society for the Scientific Study of Sexuality (SSSS)*, *The International Academy of Sex Research (IASR)*, *International Society for Sexual Medicine (ISSM)*, *The Joint United Nations Programme on HIV/AIDS (UNAIDS)*, *Federacion Latinoamericana*

De Sociedades De Sexologia Y Educacion Sexual (FLASSES), Sexpo Foundation, American Association of Sexuality Educators, Counselors and Therapists (AASECT), European Society for Sexual Medicine (ESSM), The African Federation For Sexual Health And Rights (AFSHR), Africa Civil Society Coalition on Population and Development (ACCPD), Sociedade Portuguesa de Sexologia Clinica (SPSC), Sociedade Portuguesa de Andrologia (SPA), Panamerykańska Organizacja Zdrowia (PAHO, pan American health Organization), WHO, Europejska Federacja Seksuologiczna (EFS), International Planned Parenthood Federation (IPPF), UNESCO Chaire for Sexual Health & Human Rights, Societe Francaise De Sexologie Clinique (SFSC), Association Des Sexologues Cliniciens Francophones (ASCLIF), Sociedad Brasileira De Estudos En Sexualidade Humana (SBRASH), Federação Bra-

sileira das Associações de Ginecologia e Obstetrícia (FEBRASGO), Indian Association For Sexology (IAFS), Federazione Italiano Di Sessulogia Scientifica (FISS), The World Professional Association For Transgender Health (WPATH) oraz Youth Initiative of WAS.

Wszystkie abstrakty wystąpień uczestników kongresu zostały opublikowane w suplemencie do *The Journal of Sexual Medicine* [2].

Następny Kongres WAS odbędzie się w 2019 roku w Mexico City (Meksyk), kolejny w 2021 roku w Republice Południowej Afryki.

Piśmiennictwo

1. 23rd Congress of the World Association for Sexual Health. Final Program. Prague (Czech Republic), 28 May 2017–31 May 2017.
2. 23rd Congress of the World Association for Sexual Health. 28 May 2017–31 May 2017. *J. Sex. Med.* 2017; 14(5), supl 4: e205–e350.